

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectura Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniae Agrippinae, 1653

2. Hostibus resistendum extremò conatu, vt Fundamentum, quod est
Fides non quassent, euertant, euellantque

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46065)

ARTICULUS II.

HOSTIBUS RESISTENDUM

Extremo conatu, ne Fundamentum, quod est Fides, quassent, aut ervant, evellantque.

QUONIAM Fides est Fundamentum, quo everfo, totam domum concidere est necesse, id non latet humani generis hostes: hinc tanto ardore, tantoque conatu ad hoc evellendum incumbunt. Hostium enim nostrorum, ut mutuam sibi invicem præstent operam sunt illæ cohortationes: *Exinanite, exinanite usque ad fundamentum in eâ* Psal. cxxxvi. S. Hieronymus legit: *evacuate, evacuate usque ad fundamentum ejus*. Alii, *evertite, excindite, vastate, destruite, evellite radicitus: complanate*. In vetere Psalterio est, *evacuate, evacuate, usque dum fundamenta in ea*. In quibus repetitio ardorem, vehementiam, diligentiamque denotat. Quod hostium votum tunc impletur, cum virtutum dejecta fabrica; non relinquitur in fundamento fidei lapis super lapidem, qui non destruat. Fundamenta pluraliter de fidei promulgatoribus ac Magistris; in singulari numero, de Christo, qui est fundamentum primum, ejusque fide, dici in Scriptura divina, observat S. Gregorius lib. xxvii. moral. Christum Judæi & alii persecutores exinanire, excindere, & evellere funditus contenderunt: deinde, fidei illius prædicatores. Veniat vobis in mentem, quam importunis vocibus postularint, ut totius Ædificii Ecclesiastici fundamentum subrueretur: *Crucifige, crucifige eum*. Deinde cum hoc nondum videretur satis ad totius fundamenti exinanitionem, quomodo maximoperè con-

ten-

tenderint, ut nomen fidemque Christi penitus de medio tollerent, prohibentes severissime ne loquerentur Discipuli in nomine illo ulli hominum, ut est Actuum Apostolicorum IV. Cap. Denique Judæi instigabant gentiles & paganos ad ejusdem fundamentali everfionem. Iis enim tumultuantibus & accusantibus Crucifixerunt Christum Gentiles. Et Herodes videns placere Judæis, Jacobum fratrem Joannis occidit, & in carcerem conjecit Petrum, Actuum XII. Tum Paulum mortis reum facere sunt conati: & universim concitaverunt animos gentilium contra Christianos Activi. XIV. Quod nunc faciunt hæretici contra Catholicos: & unittim vociferantur, Dæmonibus instigatoribus: exinanite, evacuate, effodite usque ad fundamentum: hoc est, domum à fundamento evertite. Nihil enim adeò est in optatis Ecclesiæ inimicis, quàm ut Fundamentum Prophetarum & Apostolorum Christum, ejusque Sacrosanctam fidem evellant.

QUA PROPTER nobis è contrario omni ope est curandum, ut, quamvis ædificium virtutum aliquando detrimenti quidpiam patiatur, hostis ad fundamentum non perveniat: nunquam permittamus, ut vel minima fidei jactura fiat, cum simus certi, nostris sumptibus fundamentum non posse iterum poni: nullos æstimemus capitaliores hostes, quàm qui Fundamentum Fidei conantur subruere: ejus nobis possessio, quamdiu vivimus maneat illibata: nomen infidelis, hæretici, aut à catholici, ut pestem detestemur. Hæc sunt zelosi catholici in animo decreta. (a) Quæ haud dubiè in se firmaverat Abbas Agatho, de quo hæc referuntur in Vitis Patrum. Perrexerunt aliquando fratres quidam ad Agathonem Abbatem nominatissimum in virtute humilitatis, & patientiæ.

(a) *Agatho Abbas lib. 2. Alphab. 19.*

» tia. Cùm autem explorare vellent, num verè humilis
 » esset, dixerunt: multi in te scandalizantur. Pater, quod
 » nimio superbix vitio tenearis, & ideò alios despicias,
 » ac detractiones adversus eos loqui non cesses & quod
 » fornicationis vitio labores. Quibus senex, hæc o-
 » mnia, inquit, in me esse cognosco, nec possum nega-
 » re tantas iniquitates meas: procidensque in terram,
 » eos adorabat dicens: deprecor vos fratres, ut inten-
 » tius pro me orare non cesseris, ut mihi ignoscat
 » DEUS.

» Ad hæc, Fratres: non te lateat etiam hoc, quod hæ-
 » reticum te esse quam plurimi adfirmare volunt. Hoc
 » cum audisset Agatho, dixit: licet multis peccatis ob-
 » noxius sim, tamen *hereticus penitus non sum*: absit hoc
 » ab anima mea. Tunc illi prostraverunt se ad pedese-
 » jus obsecrantes: precamur te Abba, ut dicas nobis, cur
 » tanta vitia nobis dicentibus de te, in nullo sis commo-
 » tus: de verbo autem *Heretici* valde te commouisti, &
 » abominatus es, nec ferre potuisti auditum. Dicit il-
 » lis sentor: illas priores culpas per humilitatem susti-
 » nui, ut me peccatorem crederetis: scimus enim quod
 » si custodiatur humilitatis virtus magna sit salus ani-
 » mæ. Nam cùm Judæi contumelias & convitia plu-
 » rima irrogarent Christo Domino, patienter cuncta
 » tolerabat, ut nobis exemplū præberet humilitatis. Cū
 » vero me *Hereticum* dixistis, sustinere non potui, quia
 » hæresis separatio est à DEO. Hereticus separatur à DEO
 » vivo & vero, ac jungitur Diabolo & Angelis ejus.
 » Alienatus enim à Christo jam non habet Deum, quem
 » exoret pro peccatis suis: quia ex omni parte petit.
 » quæ-nam de ædificio spes est, si ædificium
 » sit erutum?

SERMO